

Boekverslag Nederlands Ventoux door Bert Wagendorp

Boekverslag door een scholier

4e klas vwo

3261 woorden

1 jaar geleden

3 keer beoordeeld

Auteur	Bert Wagendorp
Genre	Sport, Psychologische roman
Eerste uitgave	2013
Vak	Nederlands
Methode	Op niveau

Titelbeschrijving:

Bert Wagendorp, *Ventoux*. Uitgeverij Atlas Contact. Amsterdam/Antwerpen 2013 (30ste druk 2016).

De auteur: Bert Wagendorp

Wagendorp is zowel journalist en auteur van beroep. Als journalist heeft hij sinds 1988 voor de Volkskrant geschreven. In zijn vroege jaren heeft hij zesmaal verslag gedaan van de Tour de France. Hij begon als sportverslaggever bij de Leeuwarden Courant in 1985. In 1988 ging hij naar de Volkskrant. Na 1994 was hij correspondent in Londen. In 2000 keert hij terug naar Nederland om te werken als columnist, nog steeds bij de Volkskrant. Gedurende deze tijd gaf hij zijn eerste boek 'De proloog' uit in 1995. Zijn tweede roman, 'Ventoux', kwam uit in 2013.

In 2010 nam filmproducent Hans de Wolf van KeyFilm, contact op met Bert Wagendorp. Hij vroeg of Bert een scenario wou schrijven voor een film. De film zou moeten gaan over vier mannen en de Mont Ventoux. Het boek dat Wagendorp schreef is ontstaan uit het scenario dat hij met anderen had geschreven voor de film. Het schrijven van het boek duurde ongeveer 2 jaar.

Het verhaal in het kort

1964-1982

Alle vijf jongens waren in het jaar 1964 geboren. Laura twee jaartjes later. In het begin waren het alleen Bart en André die bevriend waren. Later verhuisde Joost uit Amsterdam naar Zutphen en maakte ook deel uit van de nu vriendengroep. Toen ze twaalf waren verhuisde David van Suriname naar Zutphen. In 1980 kwam Peter er ook bij en nog maar een jaartje later ook Laura. Elk van ze waren ze op hun beurt verliefd op Laura, alleen David niet. Tenslotte koos Laura voor Peter, sinds ze ook zijn muze was voor zijn gedichten.

In 1982 besluit Joost om de Mont Ventoux te gaan fietsen. Hij wil uitvinden of hij hun precieze tijd kan berekenen. Hier helpt Bart hem mee. Peter wil ook mee, maar dan zonder enige training. David, André en Laura besluiten om ook mee te gaan in een volgauto. Tijdens de afdaling verongelukt Peter. Laura verdwijnt dezelfde dag naar Italië.

2012

Bart Hoffman is bezig vergeten verhuisdozen uit te ruimen. Hier vindt hij een oude foto. Een groepsfoto van zijn vrienden en hem in Bédoin vlak bij de Mont Ventoux waar Peter Seegers verongelukte in 1982.

Bart werd geboren in Zutphen, trouwde met Hinke en had een dochter, Anna. 18 Jaar later scheidde hij zich van zijn vrouw en verhuisde naar Alkmaar. Daar werkt hij als misdaadverslaggever voor de Volkskrant. Een van de rechtszaken die hij volgt is die van André Tankink, een van zijn vrienden op de groepsfoto. Na de rechtszaak besluit Bart om weer contact op te nemen met zijn oude vrienden. Als eerste wil hij bij André langs gaan. Bij André thuis in Rotterdam ontmoet hij ook meteen Ludmilla, Andrés vrouw. Ze lijkt verdacht veel op hun vriendin Laura van vroeger.

Bart leest ook een artikel over Joost Walvoorts nominatie voor de Spinoza prijs, hij was er ook bij. Ze spreken af, en praten over hoe ze het allebei hebben gehad. Joost vraagt nog of Bart André al heeft bezocht, hier liegt Bart over en weigert het.

David Castelen zit nog altijd met zijn reisbureau 'Eastwest Adventures' in Zutphen, ook hij was erbij. David heeft als enige nog goed contact met alle vrienden en ze gaan dus samen uit eten in Zutphen.

Alle vier jongens krijgen dan plots een bericht van hun lang verloren vriendin Laura. Zij wil een reünie met hun in hun beruchte Bédoin. 30 Jaar na de dood van Peter laat Laura weer van zich horen. Nieuwsgierig als ze zijn van waarom ze hun wil ontmoeten besluiten de jongens om voor één keer terug te gaan. Om het helemaal af te sluiten beslissen ze ook om de Mont Ventoux gezamenlijk op te fietsen ter ere van hun verloren vriend, sinds ze er toch zijn.

Terug in Bédoin komen de herinneringen weer terug. De jaloezie van vroeger over wie er een relatie had met Laura, komt ook weer terug. De herinneringen die ze hadden van die dag komen weer terug en worden besproken. Er wordt ook nog hevig gediscussieerd over wie de schuld heeft van Peters dood.

Voor Joost worden al zijn frustraties hem te veel. Eén van zijn rivalen heeft in een wetenschapsblad zijn bekende snaartheorie afgekraakt en zo Joosts reputatie kapotgemaakt. Eerder had zijn vrouw al afstand van hem genomen en was met hun dochters naar de V.S. verhuisd. Zijn frustraties en jaloezie worden hem te veel en reageert het allemaal af op Bart. Hij verdwijnt voor de rest van die dag. De groepsfoto van 1982 had hij in woede stuk had geslagen op Barts hoofd.

De volgende dag is de dag waarvan ze hebben gevreesd en zich op verheugd. Het is ongeveer 30 jaar geleden sinds 25 juni 1982. Ze gaan voor de tweede en laatste keer de Mont Ventoux op. Laura in de volgauto; André voor het eerst en op dezelfde fiets die Peter had gebruikt; David ook voor het eerst; en Joost en Bart voor de tweede keer.

Iedereen vond het moeilijk om voorbij het punt te fietsen waar Peter viel. Bart herbeleeft zijn herinneringen van het ongeluk en ziet later ook 'Peter' voor hem fietsen. André beleeft het alsof de oude Raleigh naar het punt toe wordt getrokken. Joost heeft er geen woorden voor en David en Laura reden er voorzichtig voorbij, vertraagd in hun gedachten.

Nadat ze bij de top zijn geweest gaan ze naar het restaurant op de berg. Wachtend op de anderen nemen Bart, Joost en André al plaats aan een tafel. Even later komen Laura en David terug met nog iemand. De zoon van Laura,

Willem, hebben ze eerst opgehaald. De hele tafel is in shock van wat ze zien. Willem is bijna een exacte kopie van Peter. Hij is ook de reden van waarom Laura verdween na de dood van Peter. Ze was zwanger.

Tijdens de afdaling stoppen ze nog even bij het punt waar Peter doodging. André hangt zijn fietsshirt aan het paaltje waar Peter tegen aanviel. De wind pikt het shirt op en laat het verder de berg af dwarrelen.

Enkele jaren later hebben Joost, David en André samen het café 'Vriendschap' in Zutphen geopend. Boven de ingang hangt het negatief van de foto van 1982, de originele stukgemaakt door Joost tijdens hun reünie. De vrienden zijn allemaal samengekomen in het café om Barts wielrenboek 'Spinoza demarreert' te promoten. Het eerste exemplaar wordt aan Laura gegeven. Van de vijf vrienden wordt nog een foto gemaakt. Deze zal ook een eigen plaats krijgen in het café.

De analyse

Ruimte

Het verhaal speelt af in Nederland. Specifiek in Zutphen tijdens de terugblikken van hun jeugd. De locatie op zichzelf is niet belangrijk. Wel stroomt de IJssel door de stad, die de familie Seegers gebruikt om hun bordeelboot naar Zutphen te varen om zich daar te vestigen.

Het verhaal speelt zich ook veel af in Bédoin in Provence, Frankrijk. De weg op en neer de Mont Ventoux en de camping La Garenne. Deze plek is zeer bijzonder en ook belangrijk voor het verhaal. Hier gaat Peter dood en ontmoeten ze Laura weer na 30 jaar. Hier zijn ze als 18-jarigen en komen er ook weer terug als 48'ers.

Het verhaal speelt zich af in twee verschillende tijden. Tussen 1964 en 1982 tijdens hun jeugd en in het jaar 2012 wanneer de vrienden weer de berg trotseren. In het boek staat duidelijk in welk jaar het zich afspeelt. De verschillende technologieën verduidelijken dit. Er zijn ook meerdere verwijzingen aan de verschillende tours van het fietsen waar je de tijd van kunt afleiden. Het ene deel van het verhaal speelt zich af in 2012. Dit kan je afleiden van het feit dat dit precies 30 jaar na de dood van Peter is.

De personages

Bart Hoffman (Johannes Albertus Hoffman), was 18 jaar in 1982. Hieruit kunnen wij afleiden dat hij in 1964 werd geboren. In 2012 was hij daarom 48, dertig jaar later. Hij groeide op in Zutphen als groot fietsfanaat. Hij was eerst sportjournalist, maar werd na de geboorte van zijn dochter misdadrijournalist. Dit moest hij kiezen omdat hij anders haast nooit thuis was. Zijn dochter heet Anna, geboren in 1995, en hij was getrouwd met Hinke. Ze waren samengebleven tot Anna's 18de en zijn toen gescheiden. In het jaar 2012 woont Bart in Alkmaar. Hij is sinds jongs af aan bevriend geweest met André en Joost, David kwam later. Peter leerde hij kennen toen hij ook naar Zutphen verhuisde in 1980 en Laura kwam een jaar later er ook bij. De jongens waren hechte vrienden, maar hadden weinig contact met elkaar na de dood van Peter. Bart was net zoals de andere jongens verliefd op Laura. Hij was de enige naast Peter die ooit met Laura een bed gedeeld had.

Joost Walvoort was even oud als de andere jongens. 18 In 1982, daarom 48 in 2012 en dus geboren in 1964. In 1969 verhuisde Joost en zijn familie naar Zutphen. Daar leerde hij Bart en André kennen en later ook David, Peter en Laura. Joost was ook verliefd geweest op Laura. Hij was nog altijd jaloers op de relatie die Bart had met haar. Als puber was hij al geïnteresseerd in wetenschap en natuurkunde. Hierdoor wou hij zichzelf ook testen en vooruit berekenen hoe lang hij over de beklimming van de Mont Ventoux zou doen. De berg vooral bekend door de Tour de

France waar meerdere fietshelden verongelukte. Van wetenschap maakt hij carrière. Hij wint met zijn snaartheorie de Spinoza prijs. Nog maar een paar maanden later loopt zijn carrière de soep in door een artikel dat een van zijn rivalen heeft geschreven over hem. Een paar maanden eerder was Joosts vrouw met hun kinderen vanuit Den Haag naar de Verenigde Staten verhuisd. Later opent Joost Café Vriendschap in Zutphen samen met David en André.

David Castelen verhuisde op zijn 12de van Suriname naar Zutphen. Zijn vader had een reisbureau 'Oost West reisbureau'. Op zijn 16de organiseerde David ook zelf reizen in de nieuwe afdeling 'Eastwest Adventures'. Later nam David het reisbureau volledig over. Hij was de enige uit de vriendengroep die in Zutphen was gebleven. Als enige hield hij het contact tussen de vrienden. Hij belde namelijk regelmatig met zijn vrienden. Later, enkele jaren na 2012, opende hij samen met Joost en André het café 'Café Vriendschap' in het lokaal van het voormalige reisbureau en de vishandel ernaast. Hier werkt ook de dochter van Bart en haar vriendje. David was de enige van de vrienden die niet verliefd was op Laura. Hiervoor werd hij ook 'beloond' met de bijnaam 'homo'.

André Tankink was al op zijn 18de verslaafd aan drugs. Hier maakte hij ook carrière in en kwam ermee weg. Tijdens zijn rechtszaak in 2011 werd hij vrijgesproken door gebrek aan bewijsmateriaal. Hierna is hij helemaal weggelopen van de drugsindustrie en hield zich voornamelijk bezig met de reparatie van oude auto's. Hij is getrouwd met Ludmilla, een half Russische half Engelse, die verdacht veel op Laura lijkt volgens de anderen. André is gevestigd in Rotterdam-Zuid en fietst er regelmatig.

Peter Seegers leefde tussen 1964 en 1982. Hij was een aspirerende dichter en bracht een dichtbundel uit een paar maanden voor zijn dood. De dichtbundel heette 'Gedichten voor Anna', waarin Anna het pseudoniem was die hij had gekozen voor Laura wie zijn muze was. Als eerbetoon aan Peter had ook Bart zijn dochter naar zijn dichtbundel vernoemd, Anna. Peters laatste gedicht schreef hij op de top van Mont Ventoux. Tijdens de afdaling verongelukt Peter. Hij werd kort erna begraven in Zutphen.

Laura van Bommel was twee jaar jonger dan de jongens. Geboren in 1966 kwam ze 15 jaar later naar Zutphen met haar ouders. Ze liet ieder van de jongens op haar verliefd raken, alleen David hield zich erbuiten. Hoe dan ook had ze alleen oog voor de dichter, Peter. De dag voordat Peter, Joost en Bart de Ventoux opgaan heeft ze seks met Bart. Nadat Peter dood is, verdwijnt ze naar Italië zonder iets te zeggen. Ze stuurt een bos witte rozen en een foto van haar en Peter naar de begrafenis. Laura wordt regisseuse en regisseert tijdens een filmfestival in Avignon in Provence in 2012. Deze gelegenheid gebruikt ze om een reünie met de jongens te houden in Bédoin. Tijdens de reünie verkapt ze dat ze een zoon heeft, Willem, wiens vader Peter is.

Vertelwijze

Het verhaal wordt verteld door Bart Hoffman als personaal perspectief. Wat hij opvat en meent zal daarom eerder het gelijk hebben dan wat andere personages menen. Dit betekent ook dat Bart de drager is van het verhaal. Hij is overal bij omdat hij het perspectief geeft waardoor de lezer het verhaal inkijkt.

De tijd wordt in de terugblikken naar de jeugd van de jongens telkens weer versneld tot het jaar 1982 tijdens de dagen voor de dood van Peter en de rit van Ventoux. Elders wordt het verhaal chronologisch verteld in de parallelverhalen, van 1969-1982 en de zomer 2012. Twee keer beklimmen de vrienden de Mont Ventoux. De eerste keer met Peter, bedoelt als afscheidsreis van elkaar en berekeningsonderzoek van Joost. De tweede keer ter ere van Peters dood en door de reünie met hun verloren vriendin Laura.

Het boek begint met een proloog en eindigt met een epiloog. De hoofdstukken zijn benoemd met Romeinse getallen

(I-XXXIV). In de proloog krijgen we niets te weten over het verhaal. Alleen de groepsfoto van de zes vrienden van 1982 wordt getoond naast een ongeveer levensverhaal van Bart. In de epiloog komen de vijf nog levende vrienden samen om Barts boek te promoten. De groepsfoto hangt dan bij de ingang van het nieuwe café van Joost, David en André.

Motieven

Een van de verhaalmotieven is Peters dood op de Mont Ventoux. Hier gaat het hele boek over en is ook een van de redenen waarom ze er 30 jaar later naar terugkeren. Peters gedichten, de herinneringen aan hem en hun vriendschap allemaal tezamen hebben grote indruk gemaakt op de levens van de anderen. De dood van Peter heeft hun hele verdere leven beïnvloed. Niet alleen door nieuwsgierige journalisten en studenten die een stuk over de gestorven dichter willen schrijven, maar ook omdat het een hoofdstuk in hun leven is geweest dat ze niet hebben kunnen afsluiten. Het motief is de herinnering aan de gebeurtenis en de gevoelens die daarbij kwamen. Zo heeft Bart tijdens het verslaggeven van de Tour de France telkens de dagen van de klim van de Ventoux overgeslagen door deze herinnering. Verder heeft hij ook zijn dochter vernoemd naar de dichtbundel 'Gedichten voor Anna' die Peter uitgaaf voor zijn einde.

De groepsfoto van de vrienden uit 1982 komt telkens terug in het verhaal. Het toont de vriendschap die ze hadden en hebben, ook al hebben ze een van hun vrienden verloren. De foto komt in het totaal zes keer voor in het verhaal. Als eerste in de epiloog, waar Bart hem van onderuit een verhuisdoos haalt. De tweede keer in het huis van André, ingelijst in zijn woonkamer. De derde keer dat de foto voorkomt is in het parallelverhaal wanneer hij wordt genomen. De vierde keer wanneer André hem mee heeft genomen naar de villa in Bédoin uit nostalgie en vriendschap. De vijfde keer slaat Joost de foto kapot boven het hoofd van Bart. Dit is ook het moment dat de vriendschap tussen de jongens zijn dieptepunt bereikt. Als laatste hangt het negatief van de foto in het café van Joost, David en André, Café Vriendschap. Hun vriendschap is hersteld en de gebeurtenis ligt eindelijk in het verleden.

Een ander motief is het geheim van Laura. Vlak na de dood van Peter verdween ze in het niets. Dertig jaar later stuurt ze een bericht naar de jongens die ze in Bédoin achterliet. Het antwoord op de vraag van waarom ze zomaar verdween wordt gegeven aan het einde van het boek nadat de jongens de berg weer op zijn gegaan. De reden van haar ontsnapping was dat ze zwanger was van Peter. Een geheim dat ze uiteindelijk met de jongens heeft gedeeld.

Thema

Het thema in dit verhaal is vriendschap. Ze raken bevriend in hun jeugd, verliezen een van hun, en gaan allemaal een andere kant op. Verdwenen naar Italië, bedrogen wetenschapper, misdaadjournalist, drugshandelaar, reisbureau-eigenaar en dood zijn ze. 30 Jaar later keren ze terug naar de plek van het ongeluk. Ter ere van hun vriendschap en ook om het te redden voor het te laat is. Ze hebben namelijk iets samen beleefd dat ze nooit zullen vergeten, er samen over spreken is beter dan het proberen te vergeten. Dus gaan ze gezamenlijk naar waar hun vriend doodging, en vertellen elkaar wat op hun harten ligt. Het einde vereert het thema door het café van Joost, David en André de naam 'Café Vriendschap' te noemen.

Titelverklaring

De titel van het boek is 'Ventoux'. De hoofdpersonages bezoeken de berg twee keer. Een keer als 18-jarigen die de dood van hun vriend beleven; en een keer als 48'ers die elkaar voor het eerst allemaal terugzien. In de gelezen druk, dertigste, staat de titel geschreven met een rode x, 'Ventoux'. Dit markeert Peters dood op de berg. Het is de hoofdgebeurtenis in het boek dat verhaal heeft gevormd.

Schrijfstijl

Er is goed nagedacht over de lengte van de zinnen. Ze verschillen regelmatig van lengte. Er zijn soms lange zinnen achter elkaar, gevolgd door kortere en middellange zinnen. Het is afwisselend en houdt het verhaal levendig.

Het taalgebruik is erg gericht op fietsenthousiasten. Zo wordt de tijd van wanneer het verhaal zich afspeelt, vaak toegelicht als dat jaar toen die ene fietser de Tour de France won of dergelijks. Lezers die niet veel van fietsen afweten, de tours, merken, fietsers enz., zullen hier wat last van hebben. De tekst is echter wel duidelijk over waar het over gaat. De fietsdetails die belangrijk zijn voor de gang van het verhaal worden ook duidelijk gemaakt. Een zeer origineel taalgebruik. De tekst kan ingewikkeld lijken, maar hij is niet zo zeer moeilijk als je niet te veel in op de fietsdetails gaat. Ze zijn er, maar ze zijn niet van belang.

Beoordeling van lezer

Het boek is leuk, maar in het begin langdradig. Dit zorgt ervoor dat het boek minder spannend lijkt dan het eigenlijk is. Het boek is namelijk ontroerend door het verhaal en ook diepzinnig, maar door de hoeveelheid informatie wordt het snel saai om te lezen. De spanning neemt pas toe des te verder je in het verhaal komt.

De vrienden hebben de dood van hun vriend beleefd en dit heeft hun hele leven beïnvloed. Niet direct, maar omdat ze allemaal denken dat het hun schuld is. De gevoelens van de personages zijn sterk en aangrijpend. Dit komt eigenlijk ook omdat het tonen van gevoelens onder mannen vaak wordt getoond als zwakheid, tenminste als het niet wraak is, boosheid of andere gevoelens waar geweld mee wordt geassocieerd. Dit zou natuurlijk niet zo moeten zijn, maar het zorgt er wel voor dat een verhaal aangrijpend en spannend wordt als de mannelijke personages gevoelens tonen, maakt niet uit wat voor.

Het taalgebruik is niet ingewikkeld. De vele verwijzingen naar de fietswereld kan ervoor zorgen dat het op een ingewikkelde tekst lijkt. De details zijn niet zo zeer van belang voor het verhaal, maar zorgen er wel voor dat fietsenthousiasten zich er meer bij betrokken voelen. Juist doordat zij de details wel kunnen interpreteren. Het taalgebruik maakt het boek niet moeilijk om te lezen.

De film Ventoux is gemaakt naar het boek. Zo zou Wagendorp eigenlijk alleen een scenografie schrijven voor de film. Het boek werd ernaast geschreven. Daarom is het aan te bevelen om eerst het boek te lezen en daarna de film te zien. Andersom kan natuurlijk ook.

'Ventoux' is dus aan te bevelen. Het is wel nodig zich te bemoedigen dat je geduld moet hebben. Zo lijkt het boek in het begin nergens naartoe te gaan, zal hij zich waardig tonen van je tijd.